

Dvølfser have vi tidligere havt, vel ikke i 8 Dage, men flere Gange i 3 og jeg tror engang i 4 Dage. Der har været Dvølfser til Skive og Dvølfser til Silkeborg, og naar vi gjøre disse større udgaende Dvølfser, komme vi til at bivouacere, tilbringe Natten under aaben Himmel. Forskellen mellem disse større Dvølfser og de egentlige Kantonnementsdølfser, hvis Onfselighed naar tidligere har omtalt, bestaar netop deri, at Mandstabet ved Kantonnementsdølfser ikke bivouacerer, men bringes under Tag om Natten, bringes i Kvarter. Dette fordrer en Del Dvølfser i forskjellig Retning, som ere til Nytte for de overordnede Befalingsmænd. Der gives dels i at samle Mandstabet til bestemt Tid paa forud angivne Steeder, der forsøges hurtig Udrykning fra Kantonnementet, og disse Dvølfser varieres. En anden vigtig Ting kommer til ved disse Kantonnementsdølfser. Man bevæger sig i den Del af Landet, der er mere bebygget og beboet, og bevæger sig paa de Steeder, som væsentlig ville komme i Betragtning under virkelige Feltforhold. Meningen har vist ogsaa altid været, naar der har været Tale om Kantonnementsdølfser, at henlægge Dvølfserne i befolkede og frugtbare Dele af Landet. De større udgaende Dvølfser, som man vil koncentrere væsentlig til ydste Heedeegne, have ganske vist ogsaa deres Nytte, men de ere ikke af den Betydning, som Kantonnementsdølfserne vilde være. Foraaaviddt man altsaa iaar havde isinde at gjøre en større udgaende Dvølfse fra Leiren, kan jeg ikke indse Nødvendigheden af just derfor at give et nyt Lovforslag. Der har været fremhævet, at tidligere har et slikt Forslag været fremsat, men her i Landsstinget har det da under alle Omstændigheder aldrig været. Hvor man har tænkt paa disse Dvølfser, har man betragtet dem anderledes, foraaaviddt man vil bringe dem i Forbindelse med Veirøvelserne, idet man mere har tænkt paa, at Dvølfserne vilde komme til at bestaa i en større Marsch med en Division paa 8—10,000 Mand. Det er allerede en Dvølfse at sørge for, at Mandstabet ikke bliver klemmt paa Veiene, at det kan bringes i Kvarter o. s. v. Naar man saa undervejs kommer til et Terrain, som man kan marschere ind paa uden at gjøre for stor Skade, saa foretages der en eller anden Opstilling i Terrainen, der endes da med en Dvølfse et eller andet Sted nær Kysten, hvor man vil forsøge paa en Indstribning af Tropper under Fægtning. En saadan større Dvølfse er jo tilbøls forskjellig fra de egentlige Kantonnementsdølfser, og jeg antager ogsaa forskjellig fra den Dvølfse, som der egentlig ved dette Lovforslag er paateent. Der er et andet Punkt, med Hensyn til hvilket jeg ikke kan negte, at jeg maa erklære mig fuldstændig uenig med den høitærede Krigsminister. Det er med Hensyn til den ringe Vægt, den høitærede Krigsminister lægger paa vor Marsch. Den lægger jeg den

yderste Vægt paa. Vi maa hufte paa, at Venene ere Gødsfolks Bevægelsesmaskine. Naar vi blive befordrede paa Jernbane eller Dampskib, saa er det en Undtagelse, Noget, vi ikke kunne gjøre Regning paa; men Hovedsagen er vore Ben; dem maa vi stole paa, og dem skulle vi lære at bruge. Der er Meget at lære paa Marschen, ikke blot for de ældre Officerer, men navnlig for de unge uerfarne Befalingsmænd er der Meget at lære og Meget at tage vare. Fra den Overordnede Side bliver der først at tage Hensyn til at indrette Marschen saaledes, at man ikke byder den pludselig fra Hjemmet indkalbte Soldat større Anstrenghede, end han med Rimelighed kan bære. Er man nødsaget til at byde ham stor Anstrenghede, skal man dog indrette sin Marsch saaledes, at den bliver saa lidt besværlig som muligt. Den høitærede Minister maa undskyldes, jeg kan ikke gaa ind paa det Billede, der har været givet af, hvorledes det gaar til paa Marschen. Der kan være enkelte Afde-linger, hvor Slikt er passeret, men gennemgaaende skal Infanteriet have den Nos, at det har kunnet marschere, det er kommet frem og er kommet frem i Orden. Naar 8 à 10,000 Mand skulle bevæge sig henad Veiene paa varme Sommerdage, saa kan det ikke undgaa, at der er Enkelte, som paa en saadan Tur blive daarlige og blive tilbage. Dette vil altid ste, om vi saa ere aldrig saa stærke i at marschere, men naar man indretter sin Marsch paa rette Maade, saaledes at man sørger for korte Ophold, naar der er marscheret i nogen Tid, sørger for, at Folkene faae tilstrækkelig Hvile undervejs, og sørger for at opmuntre Folkene, dels ved at give dem et godt Ord og dels ved at give dem Tid til at samle sig lidt sammen, samt naar man sørger for, at de ikke, naar de komme til et Hvilested, bælgde i sig og fylde sig med Drikke, saa kan man byde dem Meget; men dette læres Utsammen kun paa Marschen, navnlig for de yngre Befalingsmænds Vedkommende. Det er ikke nogen ganske let Sag for dem at lære, hvorledes de skulle behandle Folkene; men det kan jo læres som saa meget Andet. Derfor lægger jeg megen Vægt ikke alene paa Marschen til Leiren, men ogsaa paa Marschen fra Leiren. Samtidig med denne Udtalelse skal jeg tilføie, at jeg ogsaa vilde anse det for gavnligt og ønskeligt, at vi, saaledes som Meningen jo er iaar, faae anstillet et Forsøg paa at koncentrere Tropperne hurtig paa et eller andet bestemt Punkt. En saadan Dvølfse have vi endnu aldrig havt, men den er gavnlig, og jeg finder det derfor aldeles korrekt, at det engang bliver forsøgt. Vi have lært at stige ud af og ind i Jernbaneovogne, hvilket er meget hurtig lært, men vi have aldrig lært at koncentrere Tropperne ved Hjælp af Jernbanerne. Vi vide ikke, hvad Jernbanerne kunne yde, naar vi fordre det, og hvis det si G. skulde vise sig ved den forestaaende Dvølfse, at vi uden at afbryde den almindelige Jernbanefart — hvad jeg tror er